

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült a 1907/2006/EK, 1272/2008/EK és a 2015/830/EU rendelet szerint

1. szakasz: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító: **FINE Mosogatópor**

1.2. Azonosított felhasználás: tisztítószer, mosogatószer

Ellenjavallt felhasználás: fentitől eltérő

1.3. A gyártó, a forgalmazó és a biztonsági adatlap szállítójának adatai:

Well Done St. Moritz Kft.
H-2900 Komárom, Mártírok út 92.
Telefon: +36 34 340 312
Fax: + 36 34 540 129
Honlap: www.welldone.eu

1.4. A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége: welldone@welldone.eu

1.5. Sürgősségi telefon: Magyarországi Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ):
06 (1) 476-6464; éjjel-nappal hívható száma: 06 (80) 20 11 99

2. szakasz: A veszélyek meghatározása

2.1. A termék osztályozása: a gyártó, a vonatkozó uniós szabályozások, a 1272/2008/EK (CLP¹) rendelet és módosításai szerint **a termék veszélyes keverék.**

Osztályozása – veszélyességi osztály/kategória: Eye Irrit. 2, H319

2.2. Címkézési elemek: piktogram: GHS05 Figyelmeztetés: VESZÉLY

VESZÉLY

A keverék veszélyeire/kockázataira figyelmeztető H-mondat:

H319 Súlyos szemirritációt okoz.

Övintézkedésre vonatkozó P-mondatok:

P102 Gyermekektől elzárva tartandó.

P261 Kerülje a por belélegzését.

P103 Használat előtt olvassa el a címkén közölt információkat.

P305+P351+P338 SZEMBE KERÜLÉS ESETÉN: Több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.

P337+P313 Ha szemirritáció nem múlik el: orvosi ellátást kell kérni.

Veszélyt meghatározó összetevő: nátrium-para(C₁₀₋₁₃ alkil)-benzolszulfonát

Összetevők a 648/2004/EK szerint: 5 – 15%: anionos felületaktív anyagok, 5 – 15% foszfátok.

2.3. Egyéb veszélyek

Fizikai-kémiai veszély: nem tűzveszélyes, nem robbanásveszélyes. A vizes oldata lúgos kémhatású, hevesen reagál savakkal. A termék pora higroszkópos.

Egészségkárosító veszély: szembe jutva irritál, szemkárosító hatású lehet. Porának tartós érintkezése a bőrrel irritációt okozhat.

Környezetkárosító hatás: előírás- és rendeltetésszerű használat, kezelés, tárolás és ártalmatlanítás esetén a környezetkárosító hatás kockázatával nem kell számolni.

PBT, vPvB értékelés: a termék összetevői nem tekinthetőek PBT, illetve vPvB anyagnak.

¹ Classification, Labelling and Packaging: 1272/2008/EK rendelet és módosításai

3. szakasz: Összetétel vagy összetevőkre vonatkozó adatok

Kémiai jelleg: szilárd por.

Veszélyes összetevő	Koncentráció	veszélykategória, kód, H-mondat
Nátrium-karbonát CAS-szám: 497-19-8 EK-szám: 207-838-8 Index-szám: 011-005-00-2 REACH Reg. szám: 01-2119485498-19	50 – 65%	Eye Irrit. 2, H319
Nátrium-para(C ₁₀₋₁₃ alkil)-benzolszulfonát* CAS-szám: 68411-30-3 EK-szám: 270-115-0 REACH Reg. szám: 01-2119489428-22	5 – <10%	Acute Tox. (oral) 4, H302; Skin Irrit. 2, H315, Eye Dam. 1, H318

* nincs harmonizált uniós osztályozása, a megadott a beszállítói biztonsági adatlapról származik.

A készítmény egyéb komponensei nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, vagy koncentrációjuk a készítményben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétüket a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

A veszélyjelek, H-mondatok, ill. a veszélyességi osztályok, a kategóriák a tiszta összetevőkre vonatkoznak, a termék veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg. A H-mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. szakasz: Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Általános tudnivalók: A sérültet távolítsuk el a veszély forrásától. Eszméletlen vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni vagy annál hányást kiváltani nem szabad!

Az elsősegélynyújtás szakszerűsége és gyorsasága nagyban csökkentheti a tünetek kialakulását és súlyosságát.

Belélegzés esetén: a sérültet vigyük friss levegőre, helyezzük nyugalomba, szoros ruhadarabjait lazítsuk meg. Ha eszméletlen, akkor stabil oldalfekvésbe kell helyezni, és orvost kell hívni.

Bőrre kerülés esetén: a bőrt alaposan mossuk le bő folyóvízzel.

Ha szembe kerül: azonnal, alapos, legalább 10 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjak széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. Forduljon szakorvoshoz!

Lenyelés esetén: ne hánytassuk meg, hívjunk orvost, a szájüreg vízzel kiöblítendő.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: irritáció, szemmel történő tartós érintkezés esetén károsodást okozhat.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, ill. biztonsági adatlapját.

Megjegyzés az orvos számára: kezeljen a tüneteknek megfelelően.

5. szakasz: Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Megfelelő oltóanyag: szokásos oltóanyagok (oltópor, vízpermet, alkoholálló hab).

A környezetben égő anyagok alapján kell meghatározni.

5.2. Különleges veszélyek: a termék maga nem ég. A környezetben égő anyagok tökéletlen égése mérgező gázok képződéséhez vezethet.

5.3. Javaslat a tűzoltóknak: védőfelszereléseket a környezetben égő anyagok alapján kell meghatározni. A védőfelszereléssel nem rendelkező személyeket távolítsuk el.

Egyéb információk: a tűz maradványait és a szennyezett tűzoltóvizet a helyi előírásoknak megfelelően kell ártalmatlanítani. A védőfelszereléssel nem rendelkező személyeket távolítsuk el.

6. szakasz: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

Mentesítéskor egyéni védőfelszerelés szükséges (védőruha, védőkesztyű, védőszemüveg), lásd még a 8. szakaszt. Kerülni kell a termékkel történő expozíciót! Kerüljük el a porképződést és a porfelhalmozódást. A termék a vízzel csúszós réteget képez.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések

Nagy mennyiségű kiszóródott anyagot kezelés nélkül a csatornába vagy élő vizekbe engedni tilos! Akadályozzuk meg talajba jutását. A hulladékkezelés, a megsemmisítés a helyi előírásoknak megfelelően történjen!

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezés mentesítés módszerei és anyagai

Nagy mennyiségű kiszóródott anyagot felporzás mentesen össze kell söpörni, újrahasznosítani – amennyiben lehetséges, és/vagy ártalmatlanításra küldeni. Ha szükséges, akkor a felporzás megelőzése érdekében megnedvesíthető. Az összegyűjtött elszennyeződött anyagot felcímkézve tárolni és a helyi előírásoknak megfelelően megsemmisíteni. Az anyag maradékát bő vizes felmosással kell feltakarítani.

Kis mennyiségű kiömlött terméket sok vízzel le kell öblíteni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 7., 8. és 13. szakaszokat.

7. szakasz: Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések: a vegyi anyagoknál szokásos óvintézkedések betartásával kell kezelni! Szembe, bőrre ne kerüljön! Óvakodjunk porának belélegzésétől. A munkahelyiség jól szellőztethető legyen! Egyéb intézkedések: lásd a 8. szakaszt. Ne keverje savakkal vagy savas tisztítószerrel.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt

A terméket **száraz helyen** eredeti, bontatlan csomagolásban, jól lezárva, élelmiszerektől, élvezeti cikkektől elkülönítve savaktól, savas termékektől távol kell tárolni. **Víztől, nedvességtől védjük.** Gyermekek kezébe nem kerülhet!

7.3. Meghatározott végfelhasználás: tisztítás, mosás. A felhasználók köre: lakossági és foglalkozásszerű. A felhasználók mindig olvassák el a használati útmutatót és tartásuk be a biztonságos kezelésre és felhasználásra vonatkozó utasításokat.

8. szakasz: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

8.1. Ellenőrzési paraméterek/foglalkozási expozíciós határértékek: (a munkahelyi levegőben megengedett határérték): magyar határérték nincs.

nátrium-karbonát: TWA: 3 mg/m³, STEL: 6 mg/m³ (Kínai Népköztársaság)

TWA: Time Weighted Average, 8 órás munkavégzésre vonatkozó átlagos koncentráció, mellyel történő expozíció megengedhető.

STEL: Short-Term Exposure Limit, rövid idejű munkavégzésre vonatkozó megengedhető koncentráció.

Nátrium-karbonátra vonatkozó DNEL² értékek:

Foglalkozásszerű felhasználó: DNEL (inhalációs expozíció, hosszan tartó, lokális hatás): 10 mg/m³

Lakossági felhasználó: DNEL (inhalációs expozíció, akut/rövid ideig tartó, lokális hatás): 10 mg/m³

Nátrium para(C₁₀₋₁₃ alkil)-benzolszulfonát vonatkozó DNEL értékek:

Foglalkozásszerű felhasználó: DNEL (inhalációs expozíció, hosszan tartó, szisztémás hatás): 12 mg/m³

Lakossági felhasználó: DNEL (inhalációs expozíció, hosszan tartó, szisztémás/lokális hatás): 3 mg/m³

Foglalkozásszerű felhasználó: DNEL (inhalációs expozíció, akut, lokális hatás): 12 mg/m³

Foglalkozásszerű felhasználó: DNEL (dermális expozíció, akut, szisztémás): 170 mg/ttkg/nap

Lakossági felhasználó: DNEL (dermális expozíció, akut, szisztémás): 85 mg/ttkg/nap

Lakossági felhasználó: DNEL (orális expozíció, hosszan tartó, lokális hatás): 0,85 mg/ttkg/nap

Nátrium para(C₁₀₋₁₃ alkil)-benzolszulfonát vonatkozó PNEC³ értékek:

PNEC (édesvíz): 0,268 mg/l, PNEC (édesvízi üledék): 8,1 mg/l, PNEC (STP): 3,43 mg/kg, PNEC (talaj): 35 mg/kg

² DNEL - DERIVED NO EFFECT LEVEL (a származtatott hatásmentes humán-expozíció szintje)

³ PNEC - PREDICTED NO EFFECT CONCENTRATION (az adott ökoszisztémára károsan még nem ható, becsült küszöbkoncentráció)

8.2. Az expozíció ellenőrzése

Műszaki intézkedések:

- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- Védőfelszerelés, szemmosó-pohár/palack, mosakodási lehetőség biztosítása.

Higiéniai intézkedések:

- Használata közben étkezni, inni és dohányozni nem szabad!
- A munka szüneteiben és befejezése után alapos kézmosás szükséges.
- Élelmiszerektől, italoktól, takarmányoktól távol tartandó.
- Körültekintő munkával kerüljük el a termék porával történő expozíciót (szembejutás, bőrre kerülés, stb.)

Személyi védőfelszerelések:

- **Légutak védelme:** nem szükséges.
Ipari műveletek során, mentesítésnél porvédő (P2 szűrőbetéttel ellátott) használata ajánlott. Porának belégzést el kell kerülni.
- **Szemvédelem:** nem szükséges.
Szorosan záródó védőszemüveg/védőálc használata ajánlott, nagy mennyiségek kezelése esetén, mentesítéskor. (MSZ EN 166).
Kézvédelem: érzékeny bőrű személyeknek védőkesztyű használata ajánlott, MSZ EN 374 szabványnak megfelelő. A kesztyű anyagát, vastagságát körültekintően kell kiválasztani, a kesztyűgyártó által megadott információk (áttörési idő, stb.) és az anyaggal történő expozíció valószínűsíthető mértéke alapján. Vastagság: 0,5 mm: butilgumi, gumi, polikloroprén; PVC; 0,35 mm: nitrilgumi.
- **Bőrvédelem:** munkaruha viselése ajánlott. Kerülni kell az anyaggal történő expozíciót.

8.3. Környezetvédelem: Kerüljük el a hígíthatlan termék célzott felhasználásán kívüli csatornába jutását.

9. szakasz: Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Halmazállapot:	szilárd
Megjelenési forma:	por
Szín:	fehér
Szag:	nem jellemző
Forráspont:	nincs adat
Olvadáspont:	nincs adat
pH:	10 – 11 (1%-os oldata 20°C-on)
Lobbanáspont:	nem releváns
Gyúlékonyság:	nem gyúlékony
Robbanási tulajdonság:	nem robbanásveszélyes
Oxidáló tulajdonság:	nincs

9.2. Egyéb adatok: párolgási sebesség, gőznyomás, gőzsűrűség, $\log P_{o/v}$, stb. : nincs adat

10. szakasz: Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: vízzel lúgos oldatot képez hőfejlődés közben, savakkal reagál.

10.2. Kémiai stabilitás: megfelelő kezelés és tárolás esetén stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége: savakkal reakcióba lép, higroszkópos, .

10.4. Kerülendő körülmények: nedvesség, hő hatására, 400°C felett bomlik.

10.5. Nem összeférhető anyagok: savak.

10.6. Veszélyes bomlástermékek: normál körülmények között nincs.

11. szakasz: Toxikológiai adatok

11.1. Toxicitás: a termék toxikológiai megítélése az egyes komponensek koncentrációi és a vonatkozó toxikológiai adatok alapján történt, a 1272/2008/EK rendelet előírásai szerint. A termék nem ártalmas lenyelve, bőrön át és belélegezve a termékre becsült ATE értékek (oral, dermal, inhal.) alapján.

Eye Dam. 1. osztályozású összetevők koncentrációja: >3%, azaz a termék is Eye Dam. 1. osztályba sorolandó.

11.2. Az összetevőkre vonatkozó adatok:**Nátrium-karbonóra vonatkozó adatok:**orális LD₅₀ (patkány): > 2800 mg/ttkgdermális LD₅₀ (nyúl): > 2000 mg/ttkgLC₅₀ (patkány, 4 óra): > 2,3 mg/l – OECD 403; légúti irritáció lehetséges.

Bőr: nem irritál. Szem: irritál.

Bőr- és légút szenzibilizáló: nem ismeretes.

Csírasejt-mutagenitás: állatkísérletekben nem mutat

Rákkeltő hatás: nem ismeretes

Reprodukciós toxicitás, célszervi toxicitás egyszeri, ill. többszöri expozíció esetén: nem jellemző, nincs adat

Nátrium para (C₁₀₋₁₃ alkil)-benzolszulfonát vonatkozó adatok:orális LD₅₀ (patkány): 1080 mg/ttkg

Légúti irritáció lehetséges.

Bőr: irritáció lép fel. Szem: irritál, súlyos szemkárosodást okoz.

Bőr- és légút szenzibilizáló: nem ismeretes.

Csírasejt-mutagenitás: állatkísérletekben nem mutat

Rákkeltő hatás: nem ismeretes

Reprodukciós toxicitás, célszervi toxicitás egyszeri, ill. többszöri expozíció esetén: nem jellemző, nincs adat

11.3. A termékkel történő expozíció hatásai, tünetek:**Belégzés:** égő érzés, köhögés, torokfájás léphet fel.**Szem:** szemirritáció; vörösség, szemégés, fájdalom, károsodás tartós érintkezés esetén.**Bőr:** tartós érintkezés esetén irritáció léphet fel.**Lenyelés:** hasi fájdalom, égő érzés, gyomor-bélrendszeri irritáció.**12. szakasz: Ökológiai információk****12.1. Toxicitás a vízi élőlényekre:****Nátrium-karbonát:** LC₅₀ (*Lepomis macrochirus*, 96 óra): 300 mg/lLC₅₀ (*Daphnia magna*, 96 óra): 200 – 227 mg/l**Nátrium-para(C₁₀₋₁₃ alkil)-benzolszulfonát:** LC₅₀ (hal, 96 óra): 3,2 mg/l, NOEC (hal, 28 nap): 3,2 mg/lLC₅₀ (*Daphnia magna*, 48 óra): 2,9 mg/l

NOEC (alga, 15 nap): 3,1 mg/l

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság: a nátrium para-(C₁₀₋₁₃ alkil)-benzolszulfonát biológiailag könnyen lebontható (>99%, OECD 301D).**12.3. Bioakkumuláció:** a nátrium para(C₁₀₋₁₃ alkil)-benzolszulfonát BCF értéke: 9 – 116, azaz bioakkumulatív anyagnak nem tekintendő.**12.4. Mobilitás a talajban:** nincs adat, valószínűsíthetően mobilis.**12.5. PBT, vPvB értékelés:** a termék összetevői: nem PBT, nem vPvB anyagok a REACH kritériumok alapján.**12.6. Egyéb információ:** hulladékát, maradékát a közcatornába, élővizetekbe, talajba juttatni nem szabad.**13. szakasz: Ártalmatlanítási szempontok****13.1. Hulladékkezelési szempontok:** a termék maradékainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók. A termék hulladékának besorolása a 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet alapján történt. A hulladékkulcs felhasználási terület és a körülmények folytán változhat.**Hulladékkulcs (EWC-kód):** 20 01 29* veszélyes hulladék

A rendeltetésszerű, előírt módon történő használatán kívül lefolyóba, csatornahálózatba ne jusson. Az anyagot és maradékát tartalmazó csomagolást veszélyes hulladék gyűjtőhelyre kell szállítani, élővízbe, talajba és közcatornába juttatni tilos! Szakszerű ártalmatlanítást engedéllyel rendelkező hulladékmegsemmisítő céggel kell elvégeztetni a jogszabályi előírások szerint.

A csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységet a 442/2012. (XII. 29.) Kormányrendelet szabályozza.

14. szakasz: Szállításra vonatkozó információk

A termék a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint (ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO) **nem veszélyes áru.**

15. szakasz: Szabályozással kapcsolatos információk

15.1. A keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

Vonatkozó közösségi joganyagok

REACH rendelet:(1907/2006/EK és módosításai

Tisztítószer-rendelet: 648/2004/EK és módosításai

98/24/EK irányelve a munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének, biztonságának védelméről;

Foglalkozási expozíciós határértékek: 91/322/EK rendelet és módosítása; 2000/39/EK irányelv és módosításai

CLP-rendelet: 1272/2008/EK és módosításai

Vonatkozó nemzeti joganyagok

Tisztítószeresek: 270/2005. (XII.15.) Korm. rendelet a mosó- és tisztítószeresek hatóanyagai biológiai lebonthatóságának ellenőrzéséről és az információszolgáltatás rendjéről;
329/2012. (XI.16.) Korm. rendelet a mosó- és tisztítószeresek forgalombahozatalának feltételeiről és az ellenőrzés rendjéről

Munkavédelem: az 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről;

25/2000. (IX.30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról;

33/1998. (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről; 3/2002. (II.8.) SzCsM-EüM együttes rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről;

Kémiai biztonság: 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosításai, a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai

Környezetvédelem: 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól; 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékokról; 98/2001. (VI.15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről; 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet a hulladék jegyzékről;

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; 28/2011. (IX.9.) BM rendelet

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: nincs adat.

16. szakasz: Egyéb információk

Az adatlap a termék szállított állapotára vonatkozik. A biztonsági adatlap csak a biztonsági követelmények szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt.

A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak, és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük, illetve hisszük. A felhasználó saját felelősségére dönt az említett információk alkalmazásáról és a termék felhasználásáról.

Az adatlap nem jelenti bármilyen jogi kötelezettség vagy felelősség vállalását a bármilyen körülmények között történő használatból, illetve helytelen használatból adódó következményekért.

16.1. A 3. szakaszban feltüntetett rövidítések H-mondatok teljes szövege, magyarázata:

H302 Lenyelve ártalmas.

H315 Bőrirritáló hatású.

H318 Súlyos szemkárosodást okoz.

H319 Súlyos szemirritációt okoz.

Veszélyességi osztályok rövidítései:

A CLP szerinti besoroláshoz tartozó rövidítések utáni számok (1-4) az osztályon belüli kategóriát jelentik, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek: Eye Irrit.: szemirritáció, Acute Tox.: akut toxicitás; oral: szájon, keresztül; Skin Irrit.: bőrirritáció; Eye Dam.: szemkárosító hatás.

16.2. Adatlaptörténet: jelen adatlap (3.0 verzió) 2017. április 7-én készült, az 2.0 verzió minden szakaszra kiterjedő felújítása, célja a CLP rendelet előírásainak történő megfeleltetés.